

NAPRZÓD

DZIENNIK SOCIALISTYCZNY

ORGAN WK-PPS

CENA - 2 - ZŁ

FOK 55

KRAKÓW · PIĄTEK 27 GRUDNIA · 1946 R.

NR 317

Wigilijne przemówienia radiowe

Prezydenta Krajowej Rady Narodowej i Premiera Rządu Jedności Narodowej

WARSZAWA, 27. 12. (PAP). W dniu 24. 12. br. o godz. 19-tej Prezydent Krajowej Rady Narodowej Bolesław Bierut wygłosił przez radio do wszystkich Polaków przemówienie wigilijne.

Oto fragmenty przemówienia:

Polacy! Wszyscy, gdziekolwiek znajdujecie się w dzisiejszy wieczór wigilijny — Obywateli Rzeczypospolitej.

W chwili, gdy zaszadacie tradycyjnym zyczeniem w gronie najbliższych, aby — dzieląc się opłakiem — słowię sobie nawzajem najbardziej upragnione życzenie — choć przyłączyć się do was w imieniu tej wigilijnej nam wszystkim, wielkiej i najmilszej rodziny, którą stanowimy razem jako Naród Polski.

Oto po raz drugi święcimy wigilię w warunkach pokoju — Jeszcze pamiętają głęboko w sercach naszych ślady tragedii, którą przyszył Naród, a wraz z nim każdy z nas z osobą, w czasie wojny i długotrwałej niewoli.

A choć niewielki odcinek czasu — nas jeszcze o dalszących dni wojny — mamy prawo, z triumfem spoglądając w przeszłość i przyszłość — stwierdzić, że chwalebny zwycięstwo uwielbiona Rzeczypospolita dążyła się szybko ku nowemu życiu i dynamice.

Pamiętamy, jak wielką plagą społeczną na wsł polskiej był brak ziemi i stałe bezrobocie około 8 milionów ludności bezrolnej i matornej. Dziś już nie brak ziemi, lecz brak dostatecznej, leżby ręk do uprawy roli hamuje jes-

zcze naszą gospodarkę rolną na Ziemiach Odzyskanych.

Przed dwoma dniami górnicy polscy, włókniarze i robotnicy kolejowi meldowali mi, że wykonali przed rozpoczęciem plan roczny, który stawiał im znacznie zwiększone zadania w porównaniu z rokiem poprzednim.

Do końca roku górnicy polscy zaoferowali Narodowi ponad 1 milion ton węgla, wydobytego ponad plan. Chęć podzielić się z wami tą wiadomością, uważając, że jest to najpiękniejszy podarunek gwiazdkiwo dla Polski ze strony robotników, techników, inżynierów i pracowników gospodarki narodowej.

„NOWE KADRY BUDOWNICZYCH NOWEGO RTU”

Piękny nasz kraj, dla którego wolność i niepodległość utrwaliśmy na zawsze — otrzymujemy, uplekiwamy i wzbogacamy dziesięćkroć bardziej swą pracę i ofiarą — Rodczy. Nigdy w swych dziejach Polska nie miała przed sobą tak wspaniałych możliwości rozwoju jak dziś.

Niech uzbrojona w wiedzę i przykład najlepszych naszych bohaterów i bohaterki, którzy oddali swe życie Polsce — kształtuje z siebie nowe kadry budowniczych, nowe szeregi ofiarnych i najskuteczniejszych pracowników, — tworzących nowy byt, nową kulturę i nowe zasoby bogactw dla Narodu.

Niech mocna, zasobna i wysoce efektywna staje się Polska w oparciu w walce z naszym trudem, zapal i czyn twórczy.

w oparciu o mądrą i sięgającą w przyszłość myśl, wyznaczającą prawidłowy kierunek naszego rozwoju i błąg naszych dziełców.

Oto czego pragnęliśmy życzyć wam wszystkim, zaslądającym dzisiaj przy stole wigilijnym — najmilsi moi Bracia — Rodacy w kraju i poza jego granicami.

Wznosząc swe myśli ponad przeziębienie i mraz, wzdychając do was

Tow. Premier do Polaków zagranicą

WARSZAWA, 27. 12. (PAP). W dzień wigilijny o godz. 21-jej Premier Rządu Jedności Narodowej tow. Edward Osóbka-Morawski wygłosił przez radio przemówienie do Polaków zagranicą:

„Zapis się najbardziej uroczyście polskie święto — święto braterstwa i pojednania — wieczór wigilijny.

Lamię się opłakiem w licznym gronie rodzin i przyjaciół skracając wspomnienia z przeszłości „długiego roku”, a całą Polskę, jak długie i szerokie, wypełnia słowa pieśni: „Pojędź ludzium dobręj woli”.

Nieśledy, nie wszyscy jeszcze zasięgnięto do stołu wigilijnego na rodzinnej ziemi, ho liła z nas dotąd w rozrywce po całym świecie, zdala od kraju, lamię się będzie święcie, zdala od kraju, lamię się Ojczyznę — w ślad sławnych.

Wigilia wśród Jakułów w latach osiata, wigilia zrąkonych w obchyczą drwał polskich, wyrębiących lasy Eady i Alaski, wigilia na szlakach toczki brzytylej, kiedy emigrował z Polski bezrolny chłop i robotnik bez pracy, wisiałe żołnierze wśród śniegów lodowych Murmann w latach poprzedniej wojny światowej — oto nie-

świadomość spójni, wykraczającej hen poza nasz kraj rodzinny; spójni Narodu odrdożonego do życia spod długotrwałej niewoli.

I niech poczucie tej spójni sprawi, by w nastroju radości i pieśni wigilijnych zadźwięczały w duszy naszej struny gorącej wiary w szacielwą przyszłość Polski — słońca na ustach najdroższemu naszemu bratu.

„Niech żyje Polska!”

pełna jeszcze litania smutnych, barżo smutnych świąt, spędzanych zdala od

Łech to nie tylko przeszłość, to i ta-razniejszość.

Straszna zawierucha wojenna, jaką przeszliśmy ostatnio, nie oszczędziła nam również rozproszenia i tulaczki po świecie. Bo i gdzie nas nie ma? Po całej Europie, Afryce, Ameryce, Afryce, Australii, po najdalszych zakątkach ziemskiego globu tulają się jeszcze polskie rżazze wygnanece bez jutra i przyszłości, rozbiti i niedoczekani. Kraj jak po-trzebuje uto, tyle ręk do pracy zatrud-nić może, tylu mózgom, umiejemy my-śleć, da odpowiedniej zajęcia.

Wracajcie!

Wracajcie do roli, by nie leżała od-rogami, wracajcie do fabryk, których kominy coraz mocniej dymią nad Polskę, wracajcie, by zagospodarować i za-ludnić Ziemię Odzyskaną.

Polak! Tworzyć i budować można tyl-ko w Polsce.

I dlatego, symbolicznie lamię się z wami opłakiem w tenże wieczór wigilijny, z całego serca życząc wam, aby to była już ostatnia wigilia wasza, opłakiwana w obcości.

A więc „dołnego roku”.

Człowiek zadecyduje

Dla przeciętnego obserwatora z zewnątrz, dla człowieka, który interesował się zagadnieniami społecznymi tylko o tyle, o ile było to związane z jego sposobem zarobkowania — socjalizm, jego czerwone standardy, pochody, demonstracje, strajki — były niczym więcej, jak walka o lepsze warunki pracy i płacy, o lepsze prawo do życia. Socjalizm był dla niego tym nlebezpiecznym ładunkiem, który zawsze groził rozlewem krwi, wyrwaniem istniejącego porządku, a spokojnym jądaczdom chleba własnego i nie własnego spędzał sen z powiek w okresie nasilenia walki między uciakającymi a uciakniętymi.

Nie więc dziwnego, że w pierwszych dziesiętkach lat kształtowania się doktryny socjalistycznej mas pracujących, wyzyskiwanych w nieludzi sposób przez uświęcony tradycją ustroju — socjalizm stał się nową ideą, głoszącą możliwość lepszego, sprawliwiejszego urządzienia świata. Takiego urządzienia w którym człowiek nie mógłby czerpać dochodu z pracy innego człowieka, wbrew jego woli i interesom, wbrew ogólnemu interesowi społeczeństwa, w którym żył — jednym słowem nie mógł gromadzić w swoim ręku dóbr ponad miarę, uwaszniając jego istotywny po-zębami żywymi i jego użytecz-nością w ramach społeczności.

(Ciąg dalszy na stronie 2).

Delegacja Polaków z Niemiec w kraju

POZNAN 27. 12. (PAP). Droga morską przybyła z Lubeki do Szczecina 16-to osobowa delegacja Polaków z Westfalii z ob. Prokuratora, pieszem związku Polaków w Nadmorsku.

Delegaci, którym towarzyszy por. Jochan z Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie, rozładują się na święta do rodzin, a potem zwiędzą okrądku przemysłowców, szczególnie na Ziemiach Odzyskanych i odbędą konferencję z ludźmi rządowymi i zarządami przedsiębiorstw przemysłowych.

Obędą oni również konferencję z przedstawicielami Zarządu Głównego

Polskiego Związku Zachodniego, który opieluje się delegatami od chwili ich przybycia do Polski.

Celem wycieczki jest zorientowanie się co do możliwości osiedleńców w kraju, przede wszystkim na Ziemiach Odzyskanych dla górników, hutników, rzemieślników Polaków, przybywających jeszcze z czasów przedwojennych w Nadmorsku.

Polski Związek Zachodni pilnując tej akcji, realizuje jednę swych celowych koncepcji, że w miejsce Polaków żył w Polsce, a nie jedynie dla Polski mogą pracować.

Aktja przedwyborcza w krakowskim

Na terenie woj. Krakowskiego odbywają się w dalszym ciągu liczne wiece przedwyborcze bloku demokratycznego i sw. zawodowy.

W niedzielę odbył się w Krakowie wielki wiec plekarczy w udziale 700 osób, w fabryce „Suzard”, „Kryształ” i „Pischinger”. Ubezpieczalni Społecznej

10 TYS. JERZÓW ZWOLNIŁ RZĄD FRANCUSKI

LONDYN 27. 12. Rząd francuski postanowił zwolnić 10.000 jeńców niemieckich pochodzących z Zagłębia Szary, jak wiadomo okręg ten jest zależny gospodarczo od Francji i zwolnienie Niemcy zostaną zatrudnieni w tamtejszym przemyśle.

KONFERENCJA RZĄDU EGIPSKIEGO

KAHK 24. 12. W dniu wczorajszym rząd egipski konferował w sprawie umowy pomocy Wielką Brytanią i Egiptem.

Ambasador brytyjski opuścił Madryt

LONDYN 27. 12. Brytyjski ambasador w Hiszpanii sir Viktor Mallet opuścił Madryt z rodziną Madryt udając się specjalnym samolotem do Londynu.

Jak wiadomo wyjazd ambasadora nastąpił zgodnie z decyzją Generalnego Zgromadzenia ONZ w sprawie odwołania przedstawicieli dyplomatycznych — akredytowanych przy rządzie generała Franco.

Na lotnisku ambasadoro fegnali przed-

PANDIT NEHRU — GHANDI

LONDYN 27. 12. Pandit Nehru udał się do Bombaju, gdzie odbędzie serię rozmów z Ghandim.

Człowiek zadecyduje

(Ciąg dalszy ze strony 1).

Nie widzieli natomiast kl., przypatrujący się z zewnątrz, że walka ta nie była tylko walką o chleb, ale walką o godność człowieka tych, którzy zechnięci zostali o roli silny poowojowej w rękach mrocznych — też przecież tylko takich samych, jak i oni ludzi.

Dziś walka ta trwa. Zmieniły się formy posiadania i wyzycia, wzmieniły się formy nierzamiania i uzależnienia człowieka od człowieka — nie zmieniła się jednak treść walki. A walka ta stała się w obecnym stadium nie tylko walką o sprawiedliwy podział dóbr, ale walką o nowy, lepszy gatunek człowieka — człowieka dojrzałego, z którego nie tylko do odczuwania zrozumienia krzywdy społecznej i wyzwywania jej na drodze czysto materialnej, ale przede wszystkim na drodze braterskiej, zaistniała — na drodze wiary człowieka w człowieka.

Dlatego też niech nikt nie sądzi, że wtapliwizy w szeregach PPS, po otrzymaniu legitymacji, po zapoznaniu się z doktryną socjalizmu, już automatycznie stał się socjalistą. O, nie! To dopiero pierwszy, lotny, ale dopiero pierwszy szczebel. Na miasto socjalistę zasługują, ten, kto do socjalizmu dojrzał od strony moralnej. A więc musimy zmianić człowieka.

Bo i na coż zdał się trud mechanicznej przebudowy społeczno-ekonomicznej, gdybyśmy nie zdołali zmienić na lepsza człowieka? Były to domki z kart, narosły każdej chwili na kaskadę.

Wzrostłyśmy w wstępny okres budownictwa socjalistycznego. Zda, jemy sobie dobrze sprawę z tego, że najsłabszym czynnikiem w tej budowie musi być, jest i pozostanie człowiek jako przedmiot, a nie przedmiot działania. Zdejmy sobie sprawę z tego też, że rzeźba bardzo łatowa w tym budownictwie są nowe formy społeczno-ekonomiczne formy — NAMY, ale wiemy, że nie rany, ale treść nowego ustroju — OBRAZ, to jest CZŁOWIEK zadecyduje o jego przyszłości, o jego wartości.

Wyzwanie społeczeństwa do nowych szczebli, do zmanifestowania swego zufania do PPS, wyzwały je o trudnej, ciężkiej, trudnej i nie łatwej pracy nad sobą, na swoim Międzyim i dalszym odczuciem głęboko przekonani, że głoszący przez nas socjalizm, to nie tylko mechaniczna walka o lepsze warunki bytu dla LUDZI, ale walka o CZŁOWIEKA.

Napad na lokal wyborczy w Wadowicach

W gromadzie Stronie pow. Wadowickiego, dokonano napadu na lokal wyborczy. Dżelnim ormowy, pełniący w tym czasie służbę, o-

tworzył ogień i po krótkiej walce zmusił bandę do ucieczki. — Strat nie poniesiono żadnych.

Elliot Roosevelt powrócił do U. S. A.

WASZYNGTON 27. 12. Elliot Roosevelt, syn Wielkiego Prezydenta S. J. Zjednoczonych powrócił do Waszyngtonu po 4-tygodniowym pobycie w Związku Radzieckim. Jak wiadomo, spędził on kilka dni w Polsce.

W dniu 21 listopada hr. Elliot Roosevelt został przyjęty na audyencję u generalissimusa Stalina. Odmówił on na ten temat wywiadu dziennikarom, natomiast wyrażenia swoje i pobytu w Europie opisał w 6-tu artykułach, które niebawem ukąją się na łamach prasy amerykańskiej. Elliot Roosevelt stwierdził jedynie, że nie zgadza się w wielu punktach z polityką obecnego rządu Stanów Zjednoczonych, dodając przy tym, że nie jest ona zgodna z wytycznymi i polityką prowadzoną przez jego zmarłego ojca.

Znaczenie judykatu w sprawie Barfoot-Bascott

WARSZAWA 27. 12. Dwoj żołnierzy brytyjskich skazani przez sąd grodzki w Warszawie dnia 21 grudnia r. n. na 2 i 3 tygodnie aresztu z zawieszonym karą na 3 lata za awanturnic i opór władzy, zwolnieni zostali jeszcze w roku sędziwa, prowadzonego jednocześnie w innej sprawie (maszowice

w sprawie milicjanta zabitego na Pradze) tak, że wyroku wysłuchali już obaj z wolnej stopy.

Niezależnie od tego, czy obrona Barfoota i Bascotta skorzystała z prawa apelacji, wyrok Sądu grodzkiego w Warszawie z dnia 21 grudnia będzie posiadał znaczenie ciekawego judykatu w stosunkach międzywojennych.

W wyroku tym została potwierdzona, na mało znana na ogół reguła prawa międzynarodowego, że osądził wyrokowy, przebijający legalnie za terenie obcego państwa, kurazje i wprawdzie z eksterytorialności i przepięszenia popełniona przez żołnierzy oddziału w obrębie placu czy garnizonu w czasie pełnienia zajęć służbowych podlegała zasadniczo sądom ich państwa, jednak reguła ta nie odnosi się do przestępstw popełnionych poza obrębem oddziału i poza służbę.

W tych ostatnich przypadkach, w braku specjalnej umowy między państwami o wydanie takich żołnierzy ich sądom, właściwe są prawa i sądy miejscowe.

Wobec braku odnośnej konwencji między Polską i Wielką Brytanią, kompetencyjni dła osęgnięcia żołnierzy brytyjskich był sąd polski na podstawie prawa polskiego.

Należy mieć nadzieję, że judykat z dnia 21 grudnia będzie miał znaczenie teoretycznym jedynie ciekawego precedensu na terenie Polski.

PPS i wybory

Zachłamtanie było zawsze pląga strategii politycznej w Polsce. Pamiętając je dobrze. Klamstwo używane było jako spłami i brach w rękach wszystkich przedstawicieli politycznych. Na klamstwie bawowali oni swoje nadzieje. Klamstwem karmili emancypację i bezkrytycznych. Klamstwo ostaniecie zastępowało im program i kulantopogłąd polityczny.

My posługiwaliśmy się szczerze i w naszej pracy i walce. Szczeroko cechowało zawsze wielkich bojowników socjalizmu. I dzisiaj stąd nas na szczeroko. Musimy przemawiać szczerze i szczeroko, niekoniecznie, nieucznie nie przemawiając do nikogo. Szczeroko trafiamy do mas. — Szczeroko musimy wykluczyć nasz program. Nie ma w nim ani jednego klamstwa, czy oszustwa. Szczeroko możemy powierzyć, że osądziąc Rząd Ludowcy, w którym zostaliśmy od początku, są wielkie, tak jak szczeroko mówimy, że do końca budujemy demokratyczną w Polsce jawisz jest doko.

Szczeroko musimy mówić, że nie uszliśmy w Polsce jest dobre, że trzeba uwaga w bloku sil uderzyć, wapiłować, wpływać, poprawiać, usprawniać, przebudowywać i wzmocniać. Tworząc dostawie musi wyznaczyć tylko za szczeroko rachunku uznawania i szczeroko według sytuacji. Należy mieć przed sobą i prowadzić walkę w uczciwym stosunek naszej Partii do rzeczywistości i Nacodu.

Naród Polski musi zrozumieć, że bardziej niż w uszko, chodzi nam o dotarcie i przyjęcie ludzkiej, demokratycznej, socjalistycznej postawy przez większość Narodu. Za chcemy gruntownie przekonać ludzi do naszego programu, w którego katyż litery sami głęboko i uczciwie wierzymy.

To wszystko robi codziennie Polska Partia Socjalistyczna, swoją postawą, liniami politycznymi, uświadomieniem, które szerzy, wzmocniam, jakie uczę, wzbudnia, który przeprowadza. Każdy nowy członek PPS to nowy głosiciel naszej programy. Nowy żołnierz naszej sprawy. Nowy, świeży element w wielkim budownictwie tworząc Niepodległość Rzeczypospolitej.

PPS oddaje swoje siły, swoich ludzi, do wolności i autorytet służbie Państwa i Narodowi. Im większe będą nasze kadry, tym większa świadomość polityczna, tym większy rozwój naszej państwowości, tym bliższa droga do wolności i sprawiedliwości społecznej. Dlatego wstępujemy do PPS.

ORDER LENINA DLA MARSZ. ROKOSSOWSKIEGO

MOSKWA, 27. 12. Marszałek Rakowski został odznaczony Orderem Lenina w 60-ty rocznicę swych urodzin.

DEBATA NAD SYTUACJĄ W INDOCHINACH

LONDYN 27. 12. Rząd francuski za, brał się w dniu wczorajszym wyczerpnym celem omówienia sytuacji w Indochinach.

Pierwsze posiedzenie Rady Republiki we Francji

PARYŻ 27. 12. W Pałacu Luksemburskim odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Republiki. Partia MRP wysunęła kandydaturę

członka Rady Republiki, Zjednoczonego Partia Lewicowa zaś kandydaturę dr. Juliana Grassera.

Makabryczny wyrok

SAIGON, 27. 12. W procesie przeciwko japońskim i koreańskim przestępcom wojennym oskarżonym o nieludzkie traktowanie obywateli państwa sprzyjającego

siłom przy budowie kolei brzmiał wyrok 51 wyroków śmiertelnych, a pozostałych oskarżonych skazano na 400 lat więzienia łącznie.

Łatwych zagadnień nie ma - są tylko trudne!

Nie dobrze się dzieje, jeżeli trzeba niekiedy się do chwaleń urzędowych, tak, jak nie jest szczytą, iż, któremu upłacone daje wyraz.

Rybyku gruba przesądzi ogłoszenie poglądów, że większość obywateli jest zadowolona z warunków życiowych, kiedy większość elementów, składających się na szczęście człowieka, ulega zniszczeniu przez potężnego okupanta.

W lutym 1945 roku przyjeżdżaliśmy do Warszawy pierwszy raz po powstaniu. Śmiertelnia chęć zalegała stolice; ruiny, ruiny; ich ogrom przynajmniej, serce się śmiało. Zdawało się, że nie znajduje się w narodzie polskim dość siły do podjęcia pracy na miarę olbrzymów, zechy w tym nacięciu mogło powstać nowe życie. A jednak, chociaż niektóre nie zaczęły nieszczęśliwie, zechy wrzaski do rym, nikt nie udawał powrota - z tygodnia na tydzień zwiększała się liczba mieszkańców, śmiertelnia światła wka żywały, że w tych wypalonych, zrujnowanych domach mieszająk pionizery obudowy stolicy.

Kto nie miał w sobie świętego ognia wiary i zapasu, że Warszawa się odrodzi - nieciała; dla maruderów nie było miejsca.

Poprzez zwązy gruzy, szkła, poprzez wyryw w brulakch, bez środków komunikacyjnych, sły tytaoek ludzi z jednogo krańca miasta na drugi - do pracy. Zaczęto sły, zaczęto pićci i powieziano: musiny wojować z niezszczęciem, nie dać się iść naprzód. Bez względu na taką czy inas orientację, panowala jednomyślność, że Warszawa będzie stolicą z woli i wysiłku narodu.

W Polsce nie ma i nie może być łatwych zagadnień po takiej wojnie i po takiej okupacji, jakiej nie notują dzieje. Ale nawet te najtrudniejsze, jak ziemie szochodne, ich zagospodarowanie i zabudowanie - właściwie są już rozwiązane. Przed rokiem nad Odrą, Nisą i Baltykiem rozbudziwała nowa niemiecka, Polacy stanowili ulamek ludności. Dziś są już gospodarzami nie tylko na roli, ale w kopalniach, fabrykach, warsztatach, a miasta ziem zachodnich staly się twierdzami wojsk polskiej i litwy. Przybrały onekły w grant, w ziemie odzyskane, czują się jak u siebie w domu i mówią o Śląsku czy Pomorzu, jak naprawdę o swoim. Bo to jest ich.

Kopalnie węgla, duże górnicy biją rekordy, staly się skarbcami z których czarpie się nie tylko na pokrycie zapotrzebowania wewnętrzne, ale także na pokrycie niezbednego przywozu dla odbudowy kraju. Węgiel polski, czarna polska ropa, pozostawiane przez warszawskie rynki zagranicę, to najpotężniejszy dowód niepodległej żywności kłasy robotniczej i jej przysławowej już pracowni.

Na całym obszarze Polski - od Sanu i Ługu po Odrę, Nysę i Baltyk - wro prace nad odbudową portów, chociaż ludzie kłsi i narzekają na hiturokację, na szlabrowników, spekulantów i różne niedocięgnięcia, a nawet przekłoty, na handy lence, wzrastające czesko życie obywateli.

Trzeba wszystkie te trudne zagadnienia przemnieć, być cwałny dojrzyli do przekroczenia, nie walczyć narad mi dnieć, żeby podnieść stopo życiowy i przetrwać pierwszy najtrudniejszy okres. Chowanie głowy w piasek nie pomoże - trzeba mieć odwagę mówić jak jest, narządować rzeczy po imieniu. Śiadniecie do najtrudniej metody, zwalczania

nie w czasie demobilizacji, jak Jędrzejak udzielał.

W okresie przed drugą wojną światową oświata i wszystkie związane z tym urządzenia kulturalne należały do klas uprzywilejowanych, dzieci i młodzież chłopacko-robotnicza nie miała możliwości uczestniczenia w tym wielkim wyścigu na wyżyny intelektu. W tej chwili działa w Polsce tysiące świetlic, klubów, domów robotniczych, domów kultury. Działają uniwersytety we wszystkich większych miastach, z dziesiątkami tysięcy słuchaczy, uniwersytety powstające na szkoły średnie zawodowe, nawet w gminach wiejskich, szkolnictwo powszechne, w przebudowie, z ośmiolat-

niem obowiązkowym podstawowemu nau czerniem. Wielomilionowe nakłady czasopiśm, dzienników, książek, broszur świadczą o wromośnieniu zainteresowania najtrudniejszych mas ludności sprawami publicznymi i naukowymi.

To są objawy dodatnie, pocieszające, należy je zapisać na dobro narodu polskiego. Na sztychśwóć ruiu zniszczonye życie. Przechyłamy inne czasy, przylżyli inni ludzie, zastosowano nowe metody, sięgające do podstaw - przez reforme rolną, przez upaństwowienie przemysłu, przez unifikację prawa.

Życie w Polsce składa się z zagadnień trudnych. Łatwych prawie nie ma. A jednak, jeżeli naród chce żyć, musi je przetrwać.

Dorota Kłusztyńska

Bevin wobec malkontentów

Jak donosi korespondent dyplomatyczny pisma „News Chronicle” posłem Partii Pracy, który zwęego czasu zrobił znany „bunt”, zapropowiano, że albo będą popozali politykę zagranicą, albo Bevin, albo też mogą sobie iść. Min. Bevin ma rzekomo zamiar na najbliższym zebraniu partii zwrócić się do członków z

wzwaniem, aby każdy po kolei wypowiedział się definitelynie, czy jest za nim, czy przeciwko niemu.

„News Chronicle” adzi, że Bevin - był może - przed wyruszeniem do Moskwy na konferencję czterech ministrów będzie żądał jednomyślnie uchwałowego votum zaufania.

Połączenie telefoniczne z Bułgarią i Holandią

Z dnim 16 grudnia b. r. wprowadzono ruch telefoniczny między Polską a Bułgarią via Pragę-Belgrad. Opłata za trzymiutowe rozmowy zwykłe w ciągu całej doby wynosi 400 zł.

Od 23 h. m. wprowadzają się ruch telefoniczny Polska-Holandia via Praga

lub Zurych. Opłata za trzymiutowe rozmowy zwykłe w ciągu całej doby wynosi 420 zł.

Dotychczas rozmowy państwowe zwykłe i pilne, rozmowy prywatne zwykłe, rozmowy z wozowaniem do rozmównicy, rozmowy z uprzedzeniem,

O czym świadczą liczby statystyczne

...! czegobyśmy się chcieli dowiedzieć

W latach przedwojennych Instytut Badania Konunktoru Gospodarczych i Cen istniejący przy Min. Przemysłu i Handlu - wydawał dekadowe tablice cen statystyczne, mające na celu zobrazowanie tendencji rynkowych. Przez dłuższy czas, wśród wielu innych wskaźników - Instytut publikował również wskaźnik i, zw. „nożyce cen” czyli rozpiętość, zachodzącą pomiędzy cenami artykułów przemysłowych i rolnych. Az pewnego dnia wskaźnik ten zmikł! Dla czytelników tablicy podane zostały skomplikowane naukowe wyśnienie, które ujawniało umiejscyć czytając między wierszami, tylko jedno - to umianowicie, że komus u „góry” wskaźnik „nożyce cen” był niezawodny, natomiast konunktor uzależniony od tych „gór” musiał wycisnąć „pocienia, W prasie przesyłany ukazywały się artykuły, omniające sytuację ciałogo polskiego na podstawie wyrugowane „wskaźnika, „Nożyce cen” na skutek tego nie przesyłany jednak istnieć. Rozpędził między innymi, że w latach rolnych a przemysłowych, miała stale nadal rosnąć tendencja.

Wojna zlikwidowała Instytut. Nie

powstał on już więcej. Badaniem konunktor zajmują się dziś Instytut Gospodarstwa Narodowego, który niestety podobnych publikacji jak Instytut konunktor - nie wydaje, oraz czasowio w tymże, co i przed wojną zakresie G. U. S. (Główny Urząd Statystyczny). W wydawnictwie tego właśnie GUS-u, w „Wiadomościach Statystycznych” aplikujemy rubrykę p. t. „Ceny niektórych artykułów przemysłowych wyrażone w kg. żyta, kg. wiepra i litra młeka”. Gduży statystyczne przedstawione „nożyce cen” - tylko że nie we wskaźnikowym ujściu.

Część z tej rubryki, zawierającej sytuację w 1938 i 1939 r. z sytuacją obecną dowiedzieć się można? Tego, że chłop może kupić dziś pług za mniejszą ilość kg. żyta, aniżeli w 1939 r., za uniejszą również ilość kg. wiepra i litrow młeka; że również „superprofat” (nawoz azotyczny) przebrzozy na żyto, mimo wieprzoze i młeko jest dziś tańsze, aniżeli w 1939 r., a nawet 1938 r. (gdy była mniejsza rozpiętość „nożyce”); że ludźo jest również - sół. Dowiedzieć się można również, że za chłop musi

Amerykianie o Polsce

Polega węgla

Polska zajęta przedwojenne słanożko Wielkiej Brytanii na rynku węglowym. Polska przy samej obecnej produkcji może się, jako jedyny kraj w Europie poszczególny nadprodukować. Rurod polski sprowadza się, że w roku 1950 kopalnie wyprodukują 90 milionów ton węgla. Jeśli do tego dajemy - Polska będzie w stanie eksploatować rocznie 50 milionów ton. Tymczasem Wielka Brytania, mająca kopalnie przekształca i większe zapotrzebowanie niż przed wojną, ma słabą nadzieję odzyskania uwagi, niegdyj przodoceją, poręci.

Przedwojenny eksport brytyjski do Europy wynosił przeciętnie 45 milionów ton rocznie. W ten sposób Polska wypełniłaby lukę i zamie niemieckie dotądnie miejsce Anglii w europejskich dotychczas węglowym. W jakim stopniu to wpłynie na ekonomiczną równowagę Europ, jest obecnie przedmiotem rozważań szachodnio-uropejskich rządów, które będą musiały zwozić uwagę na przyszłe dostawy węgla z Polski.

Polegaj są ludowami ich ekonomicznie potęg, jakie zdobyli dzięki nowym obzarom węglowym. I tak na przykład: Szwecji ost korzystnie umowa handlowa ze Szwecją i Danią, na mocy której wosmanin za węgiel otrzymują elektryczność i pomoc techniczną w odbudowie portu górnictwa.

Strategia państw zachodnich w odniesieniu do Polski będzie się prawdopodobnie opierać na najcięższym i najtrudniejszym jej związaniu z ekonomicznie Zachodnią Europą. Trzeba bowiem pamiętać, iż w wypadku, gdyby Polska zdecydowała się na eksport węgla do Wielkiej Radzieckiej, mogłoby to wpłynąć na wstrzymanie produkcji wazniejszych części ciężkiego przemysłu Zachodniej Europy.

(New York Herald Tribune, 27. 11. 1946).

Skutki atomowe!

Dzisiaj, 16 miesiąc z gora od Hiroshimy, bez bamba atomowa pada na Hiroshimę - ostry bamba chore na kancie (ciężkie uszkodzenia skóry) są jeszcze ciałe jednym z najtrudniejszych problem moim medycyny, według opinii dr Masaru Tazuki, profesora uniwersytetu cesarskiego w Tokio.

Dr Tazuki ogłasza, że urodzonożo pojąwszy się prawie natychmiast po wybuchu bomby atomowej w dniu 8-go sierpnia 1945 r., o 10 marca i kwietnia 1938 r. stan chorobych był najcięższy. - Od października 1946 miesiąc sierpnia i stan opłoty poprawia się.

Wobec sprężek kg. żyta, wiepra, H. trzej milia, są więc takie artykuły deficytowe, jak bulwa, sół (na kg. wiepra mniej); że musiał zapłacić więcej, w lipcu i sierpniu 1946 r. - na skutek spekulacyjnej zniżki, cen zół - (za cukier) 4).

Wnoszę z tego len, że w stosunku do pewnych artykułów przemysłowych „nożyce cen” w porównaniu z okresem przedwojennym - zwęży się (rozwarwie nie dotyczy to oczywiście zakupów „wiązanymi”, gdy chłop otrzymuje także uzyskując pręmiem w postaci prawa nabycia państwowych artykułów przemysłowych po cenach „zsiwych”). Wniosek z tego len, że narzekania prasy peesłowskiej i na tym odcinku nie zawsze są słuszne.

Byłoby ciekawe - i być może bardzo dla tej wiśni prasy pocieszające - obliczenie wskaźnika „nożyce cen” podobnego do wskaźnika Instytutu Konunktoru - zapotrzebowano w auto, rytywaury komentarz taki, jaki wywialiśmy przed wojną w „konunktorze” (nożyce cen), że tożsamożny się zapewne, że siariny (o czym wiemy zresztą z dowiedzenia) pessełowskie są - narzułony to - przesadzona. A przy tego, gdyby równocześnie obliczyć wskaźnik „nożyce cen” przy tranżakcjach waznyoży - dowiedzieliśmy się chłop, czyjeja „Gazeta Ludowa”, że to tranżakcje, to nie jest dziś najgorzej interes.

*) Przytoczone informacje zapożyczone są z nr 15, „Wiadomości Statystycznych” (rok 1946) i dotyczą marca 1938 i 1939 r., oraz lipca i sierpnia 1946 r. cen żyta i litrow młeka.

